CALLE GRENZSHOP ANDRESEN

JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
CARL OTTO LENZ
19 päivänä tammikuuta 1995 *

A — Johdanto

1. Schleswig-Holsteinisches Landessozialgerichtin esittämän ennakkoratkaisupyynnön osalta on selvitettävä, mitä lainsäädäntöä sovelletaan sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 [1] sekä sen soveltamisasetuksen (ETY N:o 574/72) nojalla [2].

2. Riita-asian pääasialliset kiistakysymykset ovat seuraavat: riita-asian osapuolet Calle Grenzshop Andresen GmbH & Co. KG kantajana ja Allgemeine Ortskrankenkasse für den Kreis Schleswig-Flensburg vastaajana ovat eri mieltä kantajan velvollisuudesta maksaa palkansaajien saksalaisen sosiaalivakuutuksen perusteella maksuja muun muassa väliintulija B. Wandahlin osalta. Vastaaja on vaatinut B. Wandahlia koskevia maksuja sosiaalivakuutuksen nojalla 74 627,23 DM edestä ajanjaksolta 1.4.1982 — 31.8.1987.

3. Kantajalla on Saksassa, Saksan ja Tanskan rajaseudulla jakeluketjuun kuuluva vähittäiskauppa. Kantajan työntekijät ovat pääasiallisesti tanskalaisia, joilla on kotipaikka Tanskassa, ja yksi heistä on väliintulija B. Wandahl. Väliintulijan työsopimukselle on luonteenomaista, että B. Wandahl toimii johtajana Saksan puolella olevassa yrityksessä, minkä lisäksi hän harjoittaa toimintaa työnantajansa lukuun Tanskan puolella noin 10 tuntia viikossa. Ottaen huomioon ennakkoratkaisukysymykset, on oletettava että Tanskassa työskentelyn tarkoitus on osallistua yrityksen johtopaikalla yrityksen strategian luomiseen ja koordinointi- sekä valvontatehtäviin. Työn oikeudellinen luokittelu on välttämätöntä päätettäessä asetuksen N:o 1408/71 nojalla sovellettavaa lainsäädäntöä. Lisäksi pyritään selvittämään, onko lomakkeelle E 101 laaditun todistuksen pohjalta mahdollista sitovasti päättää sovellettava lainsäädäntö.

* Alkuperäinen kieli: saksa.

1 — Siinä muodossa kuin 2 päivänä kesäkuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2001/83 (EYVL L 230, s. 8) mukaisena.

2 — Siinä muodossa kuin 2 päivänä kesäkuuta 1983 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2001/83 (EYVL L 230. s. 86) mukaisena.

4. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin pyytää yhteisöjen tuomioistuimelta ratkaisua seuraaviin kysymyksiin:

"1) Soveltuuko asetuksen (ETY) N:o 1408/71 14 artiklan 1 kohdan a alakohta tai voidaanko siihen rinnastaa se, että Saksan liittotasavallassa pääkonttoriaan pitävä yritys on lähettänyt yrityksen palveluksessa olevan tanskalaisen työntekijän, joka asuu Tanskassa, suorittamaan siellä työtä yrityksen lukuun useita tunteja viikossa yli 12 kuukauden ajan?

2) Onko mahdollista, että asetuksen (ETY) N:o 1408/71 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti henkilö voi harjoittaa normaalia palkkatyötä kahden jäsenvaltion alueella, kun henkilö on ainoastaan Saksan liittotasavallassa pääkonttoriaan pitävän yrityksen palveluksessa, ja hän säännöllisesti työskentelee (useita tunteja viikossa) Tanskan kuningaskunnan alueella saman yrityksen palveluksessa?

3) Sisältääkö asetuksen (ETY) N:o 1408/71 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan toiminta myös palkatun toiminnan käsitteen?

4) a) Onko jäsenvaltion toimivaltainen toimielin oikeudellisesti asetuksen N:o 574/72 12 a artiklan mukaisen E 101 lomakkeella annetun todistuksen sitoma, jos todistuksen on antanut toisen jäsenvaltion ei-toimivaltainen toimielin?

b) Vastauksen ollessa myönteinen a) kohdan kysymyksen osalta, onko näin myös siinä tapauksessa, että todistuksella on taannehtiva vaikutus?"

5. Pääasian kantaja, Bundesversicherungsanstalt für Angestellte pääasian väliintulijana, Saksan hallitus, Italian hallitus sekä komissio ovat esittäneet kirjalliset huomautuksensa. Lisäksi Yhdistynyt kuningaskunta on esittänyt suullisesti huomautuksensa.

B — Asian arviointi

6. Asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 1 kohdan mukaisesti ne henkilöt, joihin asetusta sovelletaan, ovat vain yhden jäsenvaltion lainsäädännön alaisia. Tähän sääntöön on olemassa tarkasti rajattuja poikkeuksia, [3] jotka kysymyksessä olevassa tapauksessa eivät sovellu. Asetuksen soveltamisalaan kuuluvaan henkilöön sovellettava lainsäädäntö määräytyy asetuksen II osaston nojalla. Tavallisesti sovellettava lainsäädäntö on asetuksen 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti työpaikan lainsäädäntö. [4] Asetuksen 14—17 artikla sisältää erityissääntöjä. Asetuksen 14 artikla sisältää säännöksiä palkkatyötä harjoittavien henkilöiden osalta. [5] Koska väliintulija B. Wandahl tekee palkkatyötä kantajalle, on sovellettavan lainsäädännön määräytymistä harkittava asetuksen 14 artiklan nojalla.

7. Ennakkoratkaisupyynnön kolme ensimmäistä kysymystä pyrkivät selvittämään, soveltuuko asetuksen 14 artiklan 1 kohdan a alakohta vai saman artiklan 2 kohdan b alakohdan ensimmäinen luetelmakohta.

8. Asetuksen 14 artiklan 1 kohta koskee lähettämistä. Asetuksen 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan: "jäsenvaltion alueella toimivan yrityksen palveluksessa tavallisesti työssä olevaan työntekijään, jonka tämä yritys lähettää toisen jäsenvaltion alueelle suorittaman siellä työtä tämän yrityksen palveluksessa, sovelletaan edelleen ensiksi mainitun valtion lainsäädäntöä edellyttäen, että tämän työskentelyn arvioitu kesto ei ole enempää kuin 12 kuukautta ja että häntä ei lähetetä korvaamaan toista työntekijää, jonka komennus on päättynyt."

9. Tämän säännöksen b alakohdan mukaan 12 kuukauteen rajoitettua työskentelyn kestoa voidaan toimivaltaisen viranomaisen suostumuksella pidentää enintään 12 kuukauden pituiseksi ajanjaksoksi, jos tehtävän työn kesto on ennalta arvaamattomista syistä alunperin arvioitua pidempi.

10. Asetuksen 14 artiklan 2 kohta koskee kahden tai useamman jäsenvaltion alueella tavallisesti työskenteleviä henkilöitä. Kuljetusyrityksen matkustavaa tai lentävää henkilökuntaa koskevat alakohdan säännökset eivät selvästikään sovellu kysymyksessä

3 — Ks. yhdistetyt säännökset asetuksen 14 c artiklan sekä VII liitteessä.

4 — Asetuksen 13 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti: "jäsenvaltion alueella työssä oleva työntekijä on tämän valtion lainsäädännön alainen, vaikka hän asuu toisen jäsenvaltion alueella tai jos hänen työnantajanaan toimivan yrityksen tai yksityisen henkilön kotipaikka on toisen jäsenvaltion alueella."

5 — Kuten tekstissä mainitaan "muut kuin merillä töissä olevat työntekijät".

olevaan tapaukseen. Sitä vastoin b alakohdan mukaan:

"muu kuin a alakohdassa tarkoitettu henkilö on

i) sen jäsenvaltion lainsäädännön alainen, jonka alueella hän asuu, jos hän harjoittaa toimintaansa osittain tällä alueella tai jos hän työskentelee useille yrityksille tai useille työnantajille, joiden kotipaikat ovat eri jäsenvaltioiden alueella;

ii) sen jäsenvaltion lainsäädännön alainen, jonka alueella hänet työllistävän yrityksen tai henkilön kotipaikka sijaitsee, jos hän ei asu minkään sellaisen jäsenvaltion alueella, joissa hän harjoittaa toimintaansa".

Ensimmäinen ennakkoratkaisukysymys

11. Osapuolet ovat yhtä mieltä siitä, että kysymyksessä ei ole 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan tarkoittama lähettäminen vaan väliintulija B. Wandahlin työsuhteeseen soveltuu 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohta, joka koskee tavallista työskentelyä kahden tai useamman jäsenvaltion alueella.

12. Lähettäminen on kiistetty seuraavilla perusteilla:

BfA katsoo, ettei 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan poikkeus sovellu sellaiseen työntekijään, joka on yksinomaan yhden jäsenvaltion yrityksen palveluksessa työskennellen ilman aikarajoitusta sivutoimisesti toisen jäsenvaltion alueella saman yrityksen palveluksessa. Asia olisi toisin, jos Tanskan puolella tapahtuva työskentely ei muodostaisi niin olennaista osaa pääasiallisesta työskentelystä ja jos ei voitaisi etukäteen sanoa, milloin työntekijän on työskenneltävä Tanskan puolella Saksassa olevan työnantajansa lukuun.

13. Saksan hallitus painottaa myös lähettämisen ajallista rajoittamista. Se, että väliintulija B. Wandahl on työskennellyt usean vuoden ajan pysyvästi ja säännöllisesti Tanskassa, on vastoin lähettämisen ajatusta.

14. Italian hallitus katsoo, että kysymyksessä ei ollenkaan ole lähettäminen, sillä lähettäminen vaatii työntekijän työskentelemistä *kokonaan* toisessa jäsenvaltiossa kuin missä työntekijän työllistävä yritys on. Italian hallitus katsoo, että tämä arviointi on ainoa

mahdollinen ottaen huomioon että työskentelyn oletettu kesto ei saa ylittää 12 kuukautta poikkeuksen soveltamiseksi; tällä ehdolla ei olisi merkitystä, jos se liittyisi jatkuvaan työskentelyyn toisessa jäsenvaltiossa, sillä kysymyksessä on nimenomainen poikkeus periaatteeseen soveltaa sen jäsenvaltion lainsäädäntöä, jossa työntekijä työskentelee tavallisesti (toisin sanoen jatkuvasti).

15. Komissio katsoo, että 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan soveltamiseksi kysymyksessä olevassa tapauksessa, saksalaisen lainsäädännön tulee soveltua siihen sekä periaatteessa että myös mahdollisten lähettämisjaksojen aikana. Lähettämistä koskeva säännös muodostaa poikkeuksellisen järjestelmän, millä on ainoastaan pyritty estämään toiseen jäsenvaltioon lyhyitä työtehtäviä suorittamaan lähetetyn työntekijän joutuminen paikallisen sosiaalivakuutuksia koskevan lainsäädännön soveltamisalaan. Kysymyksessä on tarkasti selvitettävä saksalaisen lainsäädännön soveltuvuus. On selvitettävä, soveltuuko mikään erityissäännös, kuten 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohta.

16. Komissio katsoo, että lähettämistä ei voi soveltaa, silloin kun työntekijä alusta alkaen työskentelee samanaikaisesti sekä Saksassa että Tanskassa. Kysymys ei ole siitä, riittääkö lähettäminen, jotta voitaisiin katsoa että toimintaa on kahdessa jäsenvaltiossa. Useammassa jäsenvaltiossa työskentely on erikoistapaus, joka ei merkitse suoranaisesti lähettämistä erityisesti, kun lopputulos riippuu sovellettavista säännöksistä: joko 14 artiklan 2 kohta tai samanaikaisesti 13 artiklan 2 kohdan a alakohta ja 14 artiklan 1 kohdan a alakohta.

17. Lähettäminen on mahdollista kuitenkin 14 artiklan 2 kohdan tarkoittamalla tavalla työskenneltäessä useammassa valtiossa, jos lähettäminen tapahtuu valtioon, joka ei ole kumpikaan niistä valtioista, joissa työskentely tavallisesti tapahtuu. Tukeakseen väitteitään komissio painottaa 14 artiklan 2 kohdan ensisijaisuutta verrattuna 13 artiklan 2 kohtaan ja 14 artiklan 1 kohtaan, joita näissä olosuhteissa sovelletaan yhdessä.

18. Komissio toteaa aivan oikein, että ennen kysymystä lähettämisestä on ratkaistava kysymys sovellettavasta lainsäädännöstä. Vasta sovellettavan lainsäädännön ratkaisemisen jälkeen voidaan selvittää, soveltuuko se poikkeuksellisesti ajallisesti rajoitettuun, voimassa olevan työsuhteen mukaisesti tapahtuvaan työskentelyyn toisessa jäsenvaltiossa. Siksi katson, että on vaikeaa ratkaista, ovatko lähettämisen abstraktit tunnusmerkit olemassa, jotta niistä nyt esillä olevassa tapauksessa voitaisiin päätellä sovellettava lainsäädäntö.

19. Kysymyksessä olevassa tapauksessa ei edes lähettämisen objektiivisten tunnusmerkkien voida ilmeisestikään katsoa täyttyvän. Väliintulija B. Wandahlin työskentely Tanskassa ei ole ollut tilapäisluonteista. On myös oletettava, että tiettyjä työtehtäviä on tehty Tanskassa jo monen vuoden ajan. On myös oletettava, että väliintulija B. Wandahlin työskentely Tanskassa tapahtui hänen yrityksessä olevan asemansa vuoksi. On katsottava, että ehto toisessa jäsenvaltiossa tapahtuvan työskentelyn keston rajaamisesta 12 kuukauteen ei ole täyttynyt.

20. On oltava samaa mieltä Italian hallituksen kanssa siitä, että työskentely kahdessa jäsenvaltiossa ei vastaa olettamusta lähettämisestä. Jos ei yritetä ratkaista kysymystä siitä, voidaanko kahdessa jäsenvaltiossa työskentelyä milloinkaan pitää lähettämisenä, on kuitenkin lähdettävä periaatteesta, että lähettäminen ilmenee tavallisesti siirtymisenä työskentelemään olemassa olevan työsuhteen vuoksi toisessa jäsenvaltiossa rajoitetuksi ajanjaksoksi.

21. Sovellettaessa samaan tilanteeseen 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan lähettämisoletusta sekä 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan oletusta, niin mainitut säännökset ovat toisensa poissulkevia. Nämä säännökset viittaavat oikeusseuraamustensa osalta eri lainsäädäntöihin.

22. Ensimmäisen ennakkoratkaisukysymyksen vastaukseksi katson, että lähettämisen edellytykset eivät ole täyttyneet.

Toinen ennakkoratkaisukysymys

23. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin haluaa toisen kysymyksen osalta selvittää, täyttyvätkö 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan ehdot. Kysymys on siitä, että ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin epäilee säännöksen soveltumista, koska kysymyksessä oleva henkilö työskentelee ainoastaan pääkonttoriaan Saksassa pitävälle yritykselle. Tuomioistuin haluaa selvittää, tarvitaanko säännöksen edellyttämään työskentelyyn kahden jäsenvaltion alueella myös kaksi toisistaan erillistä työsuhdetta.

24. Komissio katsoo, että 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan soveltamiseksi ei ole tarpeen työskennellä usean yrityksen lukuun. Säännöksen sanamuoto ei vaadi tätä, vaan esittää toisen vaihtoehdon perussäännöön. Tämän vaihtoehdon mukaan työntekijä työskentelee useille yrityksille tai useille

työnantajille. Sanamuoto "tai" merkitsee, että säännöksen soveltumiseksi ei ole tarpeen lisätä osia kahdessa jäsenvaltiossa työskentelevän työntekijän toimintaan.

25. Komissio viittaa lisäksi 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan ii alakohtaan, jossa työntekijä työskentelee yhdessä tai useammassa jäsenvaltiossa, mutta asuu sellaisessa kolmannessa valtiossa, jossa hän ei harjoita toimintaansa. Luetelmakohdan mukaan "toimivaltainen on se jäsenvaltio, jossa yrityksen tai hänet työllistävän henkilön kotipaikka sijaitsee". Tästä voi komission mukaan päätellä, että tavallisessa tapauksessa työntekijä harjoittaa toimintaansa kahdessa eri jäsenvaltiossa mutta yhden ja saman työnantajan lukuun.

26. Katson, että komission esittämät väitteet ovat vakuuttavia. Asetuksen 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan ensimmäisen vaihtoehdon mukaan "henkilö on sen lainsäädännön alainen, jonka alueella hän asuu, jos hän harjoittaa toimintaansa osittain tällä alueella" ja toisen vaihtoehdon mukaan "hän työskentelee useille yrityksille tai useille työnantajille, joiden kotipaikat ovat eri jäsenvaltioiden alueella".

27. Lisäksi katson, että 14 artiklan 2 kohdan a alakohdan sekä saman artiklan 3 kohdan mukaisissa tapauksissa oletetaan työntekijän olevan vain yhden yrityksen palveluksessa, vaikkakin hän toimii usean jäsenvaltion alueella. Olen samaa mieltä komission kanssa siitä, että normaalitapauksessa työntekijä työskentelee vain *yhden* työnantajan lukuun. Katson siten, että henkilön työskenteleminen vain *yhden* työnantajan lukuun useassa jäsenvaltiossa ei sulje pois 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan soveltamista.

28. Sekä Saksan hallitus että BfA ovat käyttäneet käsitteitä "tavallisesti" ja "osa" luonnehtiaakseen valtion alueella harjoitetun toiminnan luonnetta, ja kysyvät näiden ehtojen täytyttyä, onko työskentelyltä vaadittava tiettyä vähimmäismäärää.

29. Saksan hallitus katsoo, että työskentely on normaalia työskentelyä vasta sen keston ja taloudellisen merkityksen vuoksi. Kysymyksessä olevassa tapauksessa työntekijän pitäisi olla noin neljännesosan työajastaan työssä kotivaltiossaan.

30. Bfa katsoo, että "osa" kuvaa ainoastaan asiantilaa eikä toisessa jäsenvaltiossa tapahtuvan osittaisen työskentelyn määrää. Kuten väliintulija toteaa, työskentelyltä on vaadittava tiettyä tärkeyttä ja merkityksellisyyttä, jotta 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan oikeusseuraamuksia voitaisiin soveltaa eli muuttaa sovellettavan lainsäädännön määräytymistä. Esimerkkinä vähäisestä ja liitännäisestä työstä väliintulija mainitsee työntekijän, joka postittaa yrityksen postin kotipaikkansa kirjelaatikkoon toisessa jäsenvaltiossa. Väliintulijan mukaan ainoa merkityksellinen kysymys on, työskenteleekö palkkatyöntekijä todellakin kahdessa jäsenvaltiossa. Ei ole merkityksellistä, miten yritys laskee työajan kokonaisuudessaan sekä missä valuutassa ja mistä tuotantoyksiköstä työntekijälle maksetaan palkka.

31. Kantajan edustaja katsoo, että toimintaa ei voi arvioida suoritettujen työtuntien perusteella lasketun vähimmäismäärän pohjalta. Sen sijaan lähtökohtana tulisi pitää suoritetun työn tärkeyttä. Kantaja myöntää, että täysin toissijainen ja liitännäinen toiminta ei täytä 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan soveltamisehtoja. Kysymyksessä olevassa tapauksessa väliintulija B. Wandahlin Tanskassa työskentely johtajana muodostui osallistumisesta yrityksen strategian luomiseen yrityksen päätöksentekopaikalla, ja siten työllä on huomattava merkitys.

32. Työn määrää ja merkitystä ei pidä välttämättä arvioida suoritettujen työtuntien perusteella. [6] Tämä toteamus sopii johtotehtäviin kuten kysymyksessä olevassa tapauksessa väliintulija B. Wandahlin osalta, mutta toteamus sopii myös muihin toiminta-aloihin. Katson, että arviointikriteerinä voidaan pitää työntekijän kotipaikalla suoritettua työtä. [7] Täysin mitätöntä toimintaa ei voida ottaa huomioon, jotta siten vältettäisiin mahdollinen väärinkäyttö. Kuitenkaan ei voi asettaa mitään vähimmäisvaatimuksia suoritetulle työlle, koska ensiksikin asetus ei vaadi sellaisia ja toiseksi, jotta ei vaikeutettaisi oikeuden soveltamista.

33. Ennakkoratkaisupyynnön esittäneelle tuomioistuimelle on vastattava: henkilö, joka on ainoastaan Saksassa kotipaikkaansa

6 — Arvioidessaan toiminnan ja valtion alueen suhdetta, yhteisöjen tuomioistuin on todennut "että on arvioitava sekä toiminta-ajanjaksoja että kysymyksessä olevan työn luonnetta" (asia 13/73, Hakenberg, tuomio 12.7.1973, Kok. 1973, s. 935, 20 kohta).

7 — Asiassa C-2/89 (Kits van Heijningen, tuomio 3.5.1990, Kok. 1990, s. I-1755), yhteisön tuomioistuin katsoi, että kaksi kertaa kaksi tuntia viikossa harjoitettu toiminta oli riittävää, jotta sitä pidettäisiin palkkatyönä, joten asiaan soveltui asetus N:o 1408/71.

pitävän yrityksen palveluksessa ja tässä työsuhteessa säännöllisesti harjoittaa osaa toiminnastaan (useita tunteja viikossa) Tanskan puolella, työskentelee asetuksen 14 artiklan 2 kohdan tarkoittamassa mielessä kahden jäsenvaltion alueella.

Kolmas ennakkoratkaisukysymys

34. Ennakkoratkaisukysymyksen esittänyt tuomioistuin epäilee myös 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan soveltuvuutta. Kolmannessa ennakkoratkaisukysymyksessä selvitetään, kattaako 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan "toiminta" myös palkatun toiminnan käsitteen [8] mainitun säännöksen tarkoittamassa merkityksessä. Ennakkoratkaisupyynnön perusteluissa viitataan asetuksen 574/72 12 b artiklan 2 kohdan a alakohtaan, jossa myös mainitaan nämä kaksi käsitettä. Artiklan mukaan:

"Jos asetuksen 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan tai 14 a artiklan 2 kohdan ensimmäisen lauseen mukaan henkilö harjoittaa palkallista toimintaa tai toimii itsenäisenä ammatinharjoittajana kahden tai useamman jäsenvaltion alueella, ja joka harjoittaa osan toiminnastaan sen valtion alueella, jossa hän asuu, on sen jäsenvaltion lainsäädännön alainen, ja valtion toimivaltainen toimielin antaa hänelle todistuksen..."

35. Epäilykset näiden kahden käsitteen vastaavuudesta johtuvat todennäköisesti — kuten BfA huomauttaa — siitä, että saksalaisen oikeuden terminologiassa käsite toiminta (Tätigkeit) merkitsee yleisesti itsenäistä ammatinharjoittamista. Asetuksen N:o 574/72 12 a artiklan 2 kohdan a alakohta erityisesti vaikuttaa sekaannukseen, sillä se soveltuu samalla kertaa asetuksen N:o 1408/71 14 artiklan 2 kohtaan (palkkatyö kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa) sekä saman asetuksen 14 a artiklan 2 kohtaan (itsenäinen ammatinharjoittaja kahdessa tai useammassa jäsenvaltiossa).

36. Se selvä ero 14 artiklan palkkatyön ja 14 a artiklan itsenäisen ammatinharjoittamisen välillä mahdollistaa tulkinnan, jonka mukaan 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan käsite "toiminta" merkitsee palkkatyötä. Se erityistapaus, että henkilö harjoittaa sekä palkattua toimintaa että toimii itsenäisenä ammatinharjoittajana kuuluu asetuksen N:o 1408/71 14 c artiklan soveltamisalaan. Siksi katson, että "palkattu toiminta" samoin kuin "toiminta" tarkoittavat 14 artiklan tapauksessa palkkatyötä.

8 — Käsitettä palkallinen toiminta on useasti käytetty 14 artiklassa. Käsitteen tulkinnalle on merkityksellinen 14 artiklan 2 kohdan ensimmäinen alakohta.

37. Siten ennakkoratkaisupyynnön esittäneelle tuomioistuimelle on vastattava, että käsitteen "toiminta" sekä käsitteen "palkattu toiminta" välillä on 14 artiklan mielessä katsottava vastaavan toisiaan.

Neljäs ennakkoratkaisukysymys, a alakohta

38. Osapuolet ovat eri mieltä kolmen ensimmäisen kysymyksen vastauksen osalta, ja samoin erimielisyys vallitsee neljännen kysymyksen osalta.

39. Ennakkoratkaisupyynnön esittäneelle tuomioistuimelle kysymys lomakkeen E 101 sitovuudesta on tärkeä, koska kansallinen tuomioistuin katsoo, että mikäli 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan edellytykset eivät täyty, tanskalainen lainsäädäntö voisi kuitenkin soveltua lomakkeen vuoksi.

40. Kantaja katsoo, että lomake E 101 on sitova. Kantajan mukaan tämä käy ilmi asetuksen N:o 574/72 merkityksestä ja päämäärästä. Kantaja katsoo, että asetuksen N:o 1408/71 14 artiklan soveltaminen vaatii alkuperämaan viranomaisen todistuksen ja naapurivaltion on vastaavasti noudatettava tätä todistusta. Kantajan mukaan tulkinta johtuu hallinnollisten asiakirjojen molemminpuolisesta tunnustamisesta.

41. Kantajan mukaan sitovuus on taannehtivaa. Useimmissa tapauksissa tarve hankkia lomake tapahtuu vasta jälkikäteen. Lomake E 101 on todistus tietyn valtion sosiaalivakuutuksen olemassaolosta. Toisen valtion tulisi tunnustaa tämä. Jos lomake on saatu vasta pitkän menettelyn tuloksena, lomakkeen sisältöä ei pitäisi voida kyseenalaistaa niin helposti.

42. BfAn mukaan sovellettava lainsäädäntö määräytyy asetuksen N:o 1408/71 13—17 artiklan perusteella ja lomakkeella vain vahvistetaan aikaansaatu ratkaisu. BfA katsoo, että on tarpeellista toimittaa lomake *nopeasti*, [9] vaikka tämä *estäisi pyytäjän* toimittamien tietojen kokonaisuuden tarkistamisen, mikä puolestaan olisi tärkeää lomakkeen sitovuuden vuoksi. Jos lomake perustuu totuudenvastaisiin tietoihin, lomakkeen ei tulisi estää asetuksen 13—16 artiklan oikeaa soveltamista.

9 — Työnantaja on siirtotyöläisten hallinnollisen sosiaaliturvakomission tekemän päätöksen nro 148 nojalla asetuksen N:o 1408/71 80 artiklan mielessä oikeutettu antamaan kysymyksessä olevan lomakkeen sellaisten lähetettyjen työntekijöiden osalta, jossa lähettäminen ei ylitä kolmea kuukautta (EYVL L 22, 30.1.1993, s. 124).

43. Taannehtivan vaikutuksen osalta BfA katsoo, että on mahdollista laatia lomake jälkikäteen eikä tämä rajoita lomakkeen vaikutuksia.

44. Saksan hallituksen mukaan todistuksella ei ole oikeutta luovaa vaikutusta vaan ainoastaan toteava vaikutus. Todistus luo olettaman, joka voidaan kumota. "Toimivaltainen valtio" voi itse tarkistaa tiettyyn tilanteeseen sovellettavat säännökset. Tämä koskee myös todistuksia, jotka ilman toimivaltaa oleva toimielin on antanut. Jos vallitsevan oikeustilan vastaisilla todistuksilla olisi sitova vaikutus, oikeussäännöksiä ei voitaisi soveltaa oikein.

45. Italian hallitus arvioi lomakkeen E 101 sitovan. Italian hallitus katsoo, että lomake E 101 on sen jäsenvaltion toimielimen todistus, jonka lainsäädäntö soveltuu palkkatyöntekijään, ja tällä todistuksella todistetaan työntekijän kuuluvan tämän tietyn lainsäädännön alle 14 artiklan tarkoittamissa tilanteissa. Tällä todistuksella on oikeusvaikutuksia sen saajille, ja siis todistuksen tulee sitoa myös toisen jäsenvaltion toimielintä. Todistuksen toteavasta luonteesta johtuu myös sen taannehtiva vaikutus. Tämä arviointi olisi sopusoinnussa valtioiden välisissä suhteissa vallitsevan käytännön kanssa.

46. Yhdistyneen kuningaskunnan hallitus esitti huomionsa suullisessa käsittelyssä, jossa se keskusteli perinpohjaisesti lomakkeen E 101 oikeusvaikutuksista. Yhdistyneen kuningaskunnan edustaja käsitteli mahdollisia eri oikeusvaikutuksia päätyen arvioimaan lomakkeen E 101 seuraavalla tavalla. Lomake todistaa sen asianomaisen henkilön oikeudellisen aseman, ja lomake on voimassa kunnes sen antanut viranomainen mahdollisesti sen peruuttaa. Sovellettava lainsäädäntö määräytyy yksinomaisesti asetuksen N:o 1408/71 14—17 artiklan perusteella. Lomake on jäsenvaltion näkemys asetuksen tulkinnasta. Jos lomake on laadittu virheellisesti, se on peruutettava. Jos eri jäsenvaltioiden viranomaisten välillä on erimielisyyttä toimivallasta, tulee hallinnollisen komission ratkaista nämä kysymykset. Jos lomaketta E 101 ei peruuteta, tulee lomakkeelle hyväksyä taannehtiva vaikutus.

47. Komissio katsoo myös, että sovellettava lainsäädäntömääräytyy asetuksen perusteella. Vain vertailemalla asetuksen määräyksiä tapauksen tosiseikkoihin voidaan selvittää, täyttyvätkö edellytykset. Tämä voidaan tehdä käyttämällä kaikkia tavallisia todistelukeinoja. Asetus ei sisällä määräyksiä, jotka

antaisivat korostetun näyttöarvon lomakkeille. Komissio muistuttaa yhteisöjen tuomioistuimen todenneen tuomiossaan [10], että lomakkeen käyttäminen ei vaikuta niiden näyttöarvoon muiden todistelukeinojen rinnalla. Siten lomakkeen sisältö saattaa tulla kumotuksi.

48. Komissio katsoo, että kysymyksessä olevassa tapauksessa *toimivaltainen* viranomainen on antanut lomakkeen ja että se vastaa todellista oikeustilaa.

49. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin katsoo, että kysymys lomakkeen E 101 sitovuudesta on merkityksellinen asian ratkaisemisen kannalta, jos tuomioistuimen arvion mukaisen todellisen oikeustilan ja lomakkeen sisällön välillä olisi ristiriitaisuuksia. Yllä esitettyjen arviointien perusteella oikeustila vastaa lomakkeen sisältöä siinä mielessä, että asiaan sovelletaan tanskalaista lainsäädäntöä. Tulisiko lomakkeella E 101 olla etusija suhteessa vallitsevaan oikeustilaan, ei tule ratkaistavaksi pääasiaa koskevassa riitakysymyksessä. Yhteisöjen tuomioistuimen ei tule arvioida pääasiallista riita-asiaa, joten on otettava kantaa neljänteen ennakkoratkaisukysymykseen.

10 — Asia 93/81 Knoeller, tuomio 11.3.1982 (Kok. 1982, s. 951).

50. Arvioitaessa lomakkeen E 101 oikeusvaikutuksia on lähtökohtana se, että lomake on luotu sovellettaessa asetusta N:o 1408/71, joka pätee yleisesti ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa. [11] Samaan tilanteeseen sovellettaessa oikeusseuraamusten tulee olla työntekijän osalta samat, vaikka eri jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen suorittaa tilanteen arvioinnin. [12] Käytännössä voi syntyä erimielisyyksiä.

51. Lomakkeessa oleva oikeusvirhe voi johtua esimerkiksi siitä, että sen on antanut ilman toimivaltaa oleva viranomainen. Oikeudellinen arviointi voi myös tapahtua sellaisten tosiseikkojen pohjalta, jotka eivät vastaa tosiasiallista tilannettta, ja lopuksi oikeusvaikutusten arvioinnissa tapahtunut virhe voi johtua myös virheellisestä oikeusharkinnasta.

52. Ennakkoratkaisupyynnön esittänyt tuomioistuin olettaa ilmeisesti, että pääasiallisessa riita-asiassa esitetyn lomakkeen E 101

11 — Ks. EY:n perustamissopimuksen 189 artiklan toinen luetelmakohta.

12 — Asiassa 60/85 Luijten 10.7.1986 antamassaan tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin on todennut, "että asetuksen (ETY) N:o 1408/71 säännökset muodostavat riidanratkaisusäännöstön, jonka kokonaisvaltaisuus ei salli jäsenvaltioiden kansallisten lainsäätäjien päättää kansallisen lainsäädännön laajuutta ja soveltamisehtoja niiden soveltamisalaan kuuluvien henkilöiden osalta tai kansallisen lainsäädännön soveltamisalueen osalta". (Kok. 1986, s. 2365, 14 kohta).

on antanut ilman toimivaltaa oleva viranomainen. Tämä arviointi on oikeudelliselta kannalta kyseenalainen, kuten komissio on todennut.

53. Asetuksen N:o 574/72 12 a artiklan mukaan jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen määräämä toimielin antaa todistuksen sovellettavasta lainsäädännöstä. [13] Asetuksen N:o 574/72 4 artikla 10 kohta viittaa asetuksen liitteeseen 10, jossa luetellaan ne toimielimet tai yhteisöt, jotka ovat "toimivaltaisen viranomaisen määräämiä, erityisesti seuraavien säännösten perusteella: a ...; b soveltamisasetus: ... 12 a artikla, ...". Liitteessä 10, kohdassa "B. Tanska", 1 kohta, sanotaan: "Sovellettaessa ... toimeenpanoasetuksen 12 a artiklaa: Socialministeriet (sosiaaliasioiden ministeriö), Kööpenhamina". [14] Tämä toimivaltaisen viranomaisen määrääminen on voimassa 1.7.1989 asti, [15] ja tällä muutettiin aikaisempaa alkuperäistä valintaa, jonka mukaan toimivaltainen viranomainen oli "Sikringsstyrelsen (kansallinen sosiaaliturvatoimisto), Kööpenhamina". [16]

54. On mahdollista, että epäily toisen jäsenvaltion viranomaisen toimivallasta johtuu siitä, että asetuksen tekstissä on kysymys määritetystä "toimielimestä" [17], mikä näyttäisi sulkevan pois toisen viranomaisen valinnan. Kuitenkin 4 artiklan 10 kohdan teksti on muotoiltu laajemmin [18], joten Socialministerietin valinta ei ole ristiriidassa asetuksen tekstin kanssa. Asetuksen N:o 2195/91 [19] tekemä muutos toimielimen määrittämisen suhteen vaikeutti "toimivaltaisen toimielimen" löytämistä.

55. Ennakkoratkaisupyynnön esittäneen tuomioistuimen on ratkaistava esillä olevan riita-asian osalta, onko toimivaltainen viranomainen antanut lomakkeen. Katson omaa arviointiani varten, että lomakkeen antanut Socialministeriet on toimivaltainen viranomainen.

56. Arvioitaessa lomakkeen E 101 oikeusvaikutuksia on ensiksi oletettava normaalitapaus eli lomake olisi annettu tarkkojen tietojen pohjalta. Yhteisöjen tuomioistuin ei ole ennen lausunut lomakkeen E 101 oikeusvaikutuksista. Menettelyn kuluessa viitatussa asiassa Knoeller [20] oli kysymys siitä, kattoiko

13 — Säännöksen sisällön suhteen ks. edellä oleva 34 kohta.

14 — Ks. soveltamisasetuksen N:o 574/72 vahvistettu versio (EYVL C 325, 10.12.1992, s. 96, erityisesti s. 191).

15 — Ks. erityisesti 25 päivänä kesäkuuta 1991 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 2195/91, joka muutti asetuksia 1408/71 sekä 574/72 (EYVL L 206, s. 2, erityisesti s. 12).

16 — Ks. yllämainittu asetus N:o 574/72 muutetusssa muodossaan asetuksessa N:o 2001/83, s. 196.

17 — Ks. asetuksen N:o 574/72 12 a artikla.

18 — Kysymyksessä ovat "toimielimet tai yhteisöt".

19 — Ks. kohta nro 15.

20 — Ks. edellä mainittu tuomio asiassa Knoeller.

lomake 26 (nykyisin E 205) yksinomaisesti tietyn tilanteen vai saattoiko toimivaltainen yhteisö täydentää lomaketta lisätiedoilla antamatta kokonaan uutta lomaketta. Asiassa Knoeller annettu tuomio ei anna vastausta esillä olevaan asiaan, koska lomake E 26 soveltuu aivan toisenlaiseen tilanteeseen kuin lomake E 101 [21]. Asiassa Knoeller ei ollut kysymys siitä, oliko jäsenvaltion viranomainen lomaketietojen sitoma, vaan siitä, missä muodossa lomakkeen tietoja voitaisiin täydentää.

57. Asiassa Knoeller käytetyn lomakkeen E 26 ja lomakkeen E 101 välillä oleva ero osoittaa, että on mahdotonta yleisellä tasolla vastata, mitä oikeusvaikutuksia lomakkeilla on. Erilaisia lomakkeita [22] on paljon, jotta helpotettaisiin rajanylittävien asioiden hallinnollista käsittelyä. *Yksi ainoa* toteamus asiassa Knoeller lomakkeen E 26 oikeudellisesta merkityksestä näyttää kuitenkin soveltuvan samalla tavalla kaikkiin lomakkeisiin. Asiassa todettiin, että asetuksen asiaan soveltuvia säännöksiä samoin kuin hallinnollisen komission lomakkeen osalta antamia ohjeita on tulkittava ottaen huomioon EY:n perustamissopimuksen 48—51 artikla, joilla luodaan perusta, puitteet ja rajat sosiaaliturva-asioita käsitteleville asetuksille. "Näillä artikloilla pyritään suosimaan työntekijöiden vapaata liikkumista sisämarkkinoiden alueella sallien muun muassa näiden hyödyntää eri jäsenvaltioissa suoritetusta työstä saadut etuudet. Lomakkeen E 26 oikeudellista merkitystä on arvioitava siten, että ei vaaranneta näiden artiklojen toimivuutta eikä asetuksia siirtotyöläisten oikeuksista sosiaaliturvan alalla". [23]

58. Jotta voitaisiin arvioida lomaketta E 101, on ensiksi selvitettävä, mitä asioita lomakkeella pyritään todistamaan. [24] Lomake on otsikoitu seuraavasti:

"Todistus sovellettavasta lainsäädännöstä

Asetus N:o 1408/71: 14 art. 1 k. a alak; 14 art. 2 k. b alak; 14 a art. 1 k. a alak; 14 a art. 2; 14 a art. 4 k; 14 b art. 1 k; 14 b art. 2 k; 14 b art. 4 k.; 14 c art. 1 k. a alak; 17 art.

21 — Lomake E 26 koskee täyttyneitä vakuutusajanjaksoja, kun taas lomake E 101 määrittää sovellettavaa lainsäädäntöä.

22 — Ks. esimerkiksi Euroopan yhteisöjen siirtotyöläisten sosiaaliturvan hallinnollisen komission 17 päivänä lokakuuta 1985 tekemä päätös N:o 130 neuvoston asetuksien (ETY) N:o 1408/71, 574/72 soveltamiseksi tarvittavien lomakkeiden malleista (E 001; E 101— 127; E 201— 215; E 301— 303; E 401— 411) (EYVL L 192, 15.7.1986, s. 1).

23 — Ks. edellä mainitussa asiassa Knoeller annettu tuomio, 9 kohta.

24 — Esimerkkikappale lomakkeesta on liitetty tämän ratkaisuehdotuksen loppuun.

Asetus N:o 574/72; 11 art. 1 k; 11 a art. 1 k.; 12 a art. 2 k. a alak, 12 a art. 5 k. c alak. ja 12 art. 7 k. a alak."

Lomake on jaettu viiteen osastoon. Ensimmäinen osasto käsittelee palkkatyöntekijän tai itsenäisen ammatinharjoittajan henkilötietoja. Toinen osasto käsittelee työnantajaa. Osastossa kolme käsitellään kysymyksessä olevan henkilön työskentelyajanjaksoja sekä siinä on oltava maininta työnantajasta. Neljännessä osastossa on ilmoitettava se maa, jonka lainsäädäntöä sovelletaan samoin kuin asetuksen N:o 1408/71 tapaukseen soveltuvat säännökset. Lopuksi osastossa 5 on ilmoitettava sen jäsenvaltion, jonka lainsäädännön alainen työntekijä on, lomakkeen antajaksi määrätty viranomainen.

59. Lomakkeen E 101 nojalla on katsottava, että jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen määrää sovellettavan lainsäädännön. Lomakkeen E 101 antamisella vahvistetaan konkreettisen tilanteen oikeudellinen arviointi. Antaessaan lomakkeen E 101 toimivaltainen viranomainen arvioi oman lainsäädäntönsä soveltuvaksi.

60. Lomakkeella E 101 pyritään määrätyssä tapauksessa välttämään positiiviset ja negatiiviset toimivaltaristiriidat. [25] On selvää, että toisessa jäsenvaltiossa väliaikaisesti harjoitettu toiminta samoin kuin erilaiset työsuhteet, joissa toimitaan useammassa kuin yhdessä jäsenvaltiossa, aiheuttavat ongelmia sovellettavan lainsäädännön määrittämiseksi. Tämänkaltaisten ongelmien ratkaisemiseksi jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset voivat asetuksen N:o 1408/71 17 artiklan nojalla yhteisellä sopimuksella tehdä poikkeuksia 13—16 artiklan säännöksistä tiettyjen henkilöiden eduksi. [26] Jos esimerkiksi samanlaisessa tapauksessa ei hyväksyttäisi toimivaltaisen viranomaisen antamaa ilmoitusta sovellettavasta lainsäädännöstä, ja ilmoitus kuitenkin vastaa tavallisesti toimivaltaisen viranomaisen antamaa sitoumusta, niin lomakkeella E 101 ei olisi mitään käyttöä.

61. Jos hyväksyttäisiin se, että toisen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen voisi kyseenalaistaa toisen jäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen antaman ilmoituksen ilman muodollisuuksia, tekisi se tyhjäksi sovellettavasta lainsäädännöstä annetun sitovan julistuksen muodollisen todistusvaikutuksen. Lisäksi vaarannettaisiin asetuksen N:o 1408/71 johtava periaate *yhden ainoan* jäsenvaltion lainsäädännön soveltumisesta. [27] Jos toisen jäsenvaltion viran-

25 — Ks. lomakkeen E 101 otsikointi.

26 — Ks. myös 14 a artiklan 4 kohta, jonka mukaan toimivaltaiset viranomaiset voivat sopia sovellettavan lainsäädännön määrittämisestä.

27 — Ks. asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 1 kohta. Ks. myös yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Perenboom antama tuomio, jossa tuomioistuin katsoi 13 artiklan 1 kohdan "sulkevan pois useamman kansallisen lainsäädännön soveltumisen samanaikaisesti saman ajanjakson ajalta" (asia 102/76, tuomio 5.5.1977, Kok. 1977, s. 815, 11 kohta).

omainen ei tunnusta lomaketta E 101 katsoen tapaukseen soveltuvan toisen lainsäädännön kuin lomakkeessa mainitun, mahdollistaisi tällainen kahden vakuutuksen soveltamisen samanaikaisesti kaikkine epäkohtineen. Tämä on vastoin asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 1 kohtaa kuten myös EY:n perustamissopimuksen 48—51 artiklaa.

62. Siten katson, että tavallisissa olosuhteissa annettu lomake E 101 sitoo oikeusvaikutuksiltaan toisen jäsenvaltion viranomaisia.

63. Eri tavalla on arvioitava sellaisia tapauksia, joissa lomakkeen E 101 antaminen perustuu objektiivisesti arvioiden totuudenvastaisiin seikkoihin. Menettelyn kuluessa on useasti mainittu lomakkeen E 101 saaminen petoksella; tällaisessa tapauksessa lomakkeelle ei voi antaa etusijaa asetuksen N:o 1408/71 säännöksiin verrattuna.

64. On selvää, että todistelutarkoituksiin kehitetyllä lomakkeella ei voida luoda oikeuksia. Lomake luo sitä vastoin laillisuusolettaman, ja se on ensisijaisesti todisteena tästä. Sen laajemmaksi ei sen vaikutus voi ulottua. Asiallisesti virheellinen todistus on voitava mielestäni kumota jäsenvaltiossa voimassa olevia tavallisia todistuskeinoja käyttäen. Jos lomake kumotaan, henkilö, joka lomakkeessa mainitaan, ei enää voi kuulua lomakkeen antaneen jäsenvaltion sosiaalivakuutusjärjestelmään, vaan hänet poistetaan sieltä, jotta hänet voitaisiin liittää toimivaltaisen jäsenvaltion sosiaalivakuutusjärjestelmään.

65. Mitä tulee Yhdistyneen kuningaskunnan hallituksen menettelyn kuluessa esittämään kannanottoon, että todistus sitoo, kunnes sen antanut viranomainen sen peruuttaa, katson voivani olla samaa mieltä siinä, ettei mainitun lomakkeen E 101 todistusvoimaa voi kumota ilman mainitun viranomaisen asiaan puuttumista. Katson, että ratkaisevaa ei voi olla se, että lomakkeen antanut viranomainen peruuttaa sen muodollisesti, täydentää sitä [28], tai muuttaa lomaketta epävirallisesti. Sen sijaan katson, että jäsenvaltion toimivaltaisen toimielimen antaman lomakkeen E 101 tarkoituksenmukaisuuden kunnioittamiseksi toisen jäsenvaltion on otettava lomake huomioon. Niin kauan kuin lomakkeen antanut valtio ei sulje pois sosiaalivakuutusjärjestelmäänsä liittynyttä henkilöä, ei mainittu henkilö voi liittyä toisen eli toimivaltaisen valtion järjestelmään, sillä henkilö joutuisi

28 — Ks. edellä mainitussa asiassa Knoeller annettu tuomio.

tällöin kahden sosiaalivakuutusjärjestelmän piiriin, mikä olisi vastoin asetuksen N:o 1408/71 13 artiklan 1 kohtaa sekä EY:n perustamissopimuksen 48—51 artiklaa työntekijöiden vapaasta liikkumisesta.

66. Jos oletetaan, että lomakkeen antanut valtio kieltäytyy lomakkeen kumoamisesta, toimivaltainen valtio voi viedä asian hallinnolliseen komissioon. Jos tämä menettely ei onnistu, voidaan nostaa EY:n perustamissopimuksen 169 ja 170 artiklan mukainen laiminlyöntikanne, toisin sanoen toimivaltainen valtio voi itse pitää kiinni oikeuksistaan.

67. Neljännen kysymyksen a alakohdan osalta on vastattava ennakkoratkaisupyynnön esittäneelle tuomioistuimelle seuraavasti: jäsenvaltion toimivaltainen toimielin on todistetun oikeusvaikutuksen osalta sidottu soveltamisasetuksen N:o 574/72 12 a artiklan mukaisesti laadittuun E 101 lomakkeeseen. Lomakkeen oikeellisuus on mahdollista kiistää käyttämällä kaikkia jäsenvaltion menettelysääntöjen mukaisia todistelukeinoja; lomakkeen todistusvoimaa ei voi kumota ilman sen antaneen viranomaisen asiaan puuttumista ja mahdollisesti myös yhteisöjen tuomioistuimen asiaan puuttumista.

Neljäs kysymys b alakohta

68. Lopuksi on tutkittava neljännen kysymyksen b alakohtaa todistuksen mahdollisen taannehtivan vaikutuksen osalta. Viranomaisen antama ilmoitus jäsenvaltion lainsäädännön soveltamisesta on tavallisesti annettu määräajaksi. Asetuksen N:o 1408/71 tarkoittama ilmoitus sovellettavasta lainsäädännöstä on tehtävä määrätyiksi toiminta-ajanjaksoiksi. Lomakkeessa ilmoitetut ajanjaksot ovat kiinteä osa itse lomaketta E 101 ja kuuluvat siten lomakkeen sitovan vaikutuksen alaan. Siinä määrin kuin toiminta-ajanjaksot ovat menneessä ajassa, on lomakkeella E 101 taannehtiva vaikutus.

C — ratkaisuehdotus

69. Ottaen huomioon edellä mainitun ehdotan, että neljään ennakkoratkaisukysymykseen vastataan seuraavalla tavalla:

"1) Tanskalainen työntekijä, joka asuu Tanskassa ja on pääkonttoriaan Saksassa pitävän yrityksen palveluksessa, mutta tekee säännöllisesti työtä Tanskan puo-

lella yrityksen lukuun useita tunteja viikossa eikä tämän työn kestoa ole rajattu 12 kuukauteen, tällainen lähettäminen ei ole neuvoston asetuksen (ETY) N:o 1408/71 14 artiklan 1 kohdan a alakohdan tarkoittamaa tai siihen rinnastettavaa.

2) Työntekijä, joka on yksinomaisesti Saksassa pääkonttoriaan pitävän yrityksen palveluksessa ja suorittaa säännöllisesti työtä yrityksen lukuun (useita tunteja viikossa) Tanskan puolella, harjoittaa normaalia palkkatyötä kahden jäsenvaltion alueella asetuksen (ETY) N:o 1408/71 14 artiklan 2 kohdan mukaan.

3) Asetuksen (ETY) N:o 1408/71 14 artiklan 2 kohdan b alakohdan i alakohdan 'toiminta' sisältää myös palkallisen toiminnan käsitteen.

4) a) Jäsenvaltion toimivaltainen toimielin on todistetun oikeusvaikutuksen (sovellettava lainsäädäntö) osalta sidottu todistukseen, joka on tehty soveltamisasetuksen N:o 574/72 12 a artiklan mukaiselle lomakkeelle E 101. Todistus voidaan kiistää kaikkien jäsenvaltion oikeudenkäyntisäännöstöissä määriteltyjen todistelukeinojen perusteella; todistuksen todistusvoimaa ei voi kiistää, ellei sen antanut viranomainen tai yhteisön tuomioistuin puutu asiaan.

b) Siinä määrin kuin lomakkeen E 101 tarkoittamat ajanjaksot kuuluvat menneisyyteen, on lomakkeella taannehtiva vaikutus."

EUROOPAN YHTEISÖT
Sosiaaliturva–asetukset

Ks. "ohjeet" kääntöpuolella

E 101 ☐ (*)

TODISTUS SOVELLETTAVASTA LAINSÄÄDÄNNÖSTÄ

Asetus 1408/71, 14 art. 1 k. a alak.; 14 art. 2 k. b alak.; 14 a art. 1 k. a alak., 2 ja 4 k., 14 b art. 1, 2 ja 4 k., 14 c art. 1 k. a alak., 17 art
Asetus 574/72: 11 art. 1 k.; 11 a art. 1k., 12 a art. 2 k. a alak., 5 k. c alak. ja 7 k. a alak.

1 ☐ Työntekijä ☐ Itsenäinen ammatinharjoittaja

1.1 Sukunimi(1) .....

1.2 Etunimet ..... Tyttönimi(1) .....

1.3 Syntymäaika ..... Kansalaisuus ..... D.N.I.(1) .....

1.4 Vakituinen osoite(2) .....
.....

1.5 Vakuutusnumero .....

2 ☐ Työnantaja ☐ Itsenäinen ammatinharjoittaja

2.1 Nimi tai toiminimi .....

2.2 Osoite(2) .....
.....

3 Edellä ilmoitettu vakuutettu

3.1 ☐ työskentelee tai toimii itsenäisenä ammatinharjoittajana kauden, joka todennäköisesti kestää
....
(mistä) (mihin)

3.2 ☐ on ollut työssä ..... alkaen.

☐ on toiminut itsenäisenä ammatinharjoittajana ..... alkaen.

3.3 ☐ alla mainitussa yrityksessä ☐ alla mainitussa aluksessa

3.4 Aluksen tai yrityksen nimi .....

3.5 Osoite(2) .....
.....

4 Vakuutettu pysyy (1) maan lainsäädännön alaisena asetuksen 1408/71 seuraavan artiklan mukaisesti

4.1 ☐ 14 art. 1 k. a alak. ☐ 14 art. 2 k. b alak. ☐ 14 a art. 1 k. a alak. ☐ 14 a art. 2 k. ☐ 14 a art. 4 k.
☐ 14 b art. 1 k. ☐ 14 b art. 2 k. ☐ 14 b art. 4 k. ☐ 14 c art. 1 k. a alak. ☐ 17 art.

4.2 ☐ .....(päivämäärä) alkaen .....(päivämäärä) asti

4.3 ☐ työskentelyn ajan

(Ks. sen jäsenvaltion, jonka lainsäädäntöä sovelletaan, toimivaltaisen viranomaisen tai toimivaltaisen viranomaisen nimeämän laitoksen kirje, päivätty ..... viite ....)

5 Sen jäsenvaltion, jonka lainsäädännön alainen työntekijä on, nimeämä laitos

5.1 Nimi ..... Koodinumero(2) .....
5.2 Osoite(2) .....
.....
5.3 Leima 5.4 Päivämäärä .....
5.5 Allekirjoitus .....

E 101

OHJEET

Lomake täytetään ainoastaan pistevijivolle ja palautetaan

Sen jäsenvaltion nimeämä laitos, jonka lainsäädännön alainen työntekijä on, täyttää lomakkeen työntekijän tai hänen työnantajansa pyynnöstä sekä palauttaa sen todistuksen pyytäjälle. Jos työntekijä on komennuksella Belgiassa, laitoksen on lähetettävä lomakkeesta yksi kappale Brysseliin "Office national de sécurité sociale" -nimiseen laitokseen (kansallinen sosiaaliturvatoimisto).

Ohjeita työntekijälle

Ennen lähtöänne työhön toiseen jäsenvaltioon teidän on pyydettävä lomake E 111 tai E 106 sen maan sairaus- tai äitiysvakuutuslaitoksesta, jossa olette vakuutettu.
Lomaketta E 111 ei tarvita Yhdistyneessä kuningaskunnassa oleskelua varten.

Jos te tai parheenjäsenenne tarvitsette hoitoetuuksia, (esimerkiksi sairaanhoitoa, lääkkeitä, sairaalahoitoa) työskentelymaassa, teidän on toimitettava lomake E 111 tai E 106 työskentelypaikkakunnan sairaus- ja äitiysvakuutusasioita hoitavaan laitokseen. Jos teillä ei ole tätä lomaketta, työskentelypaikkakunnan laitos pyytää lomakkeen sen maan laitokselta, jossa olette vakuutettu. Tällöin voitte joutua maksamaan hoidosta ja maksu voi olla korotettu; *lisäksi korvaukset saattavat viivästyä.*

Ohjeita oleskelupaikan laitokselle

Jos vakuutetulla on todistus E 111 tai E 106, oleskelumaan vakuutuslaitos myöntää hänelle tilapäisesti etuudet työtapaturman tai ammattitaudin osalta. Jos oleskelumaan vakuutuslaitos tällöin vaatii todistuksen E 123, se olisi toimitettava mahdollisimman nopeasti seuraaviin laitoksiin:

Belgia: ammattitautien osalta "Fonds des maladies professionelles" (ammattitautikassa), Bryssel ja työtapaturmien osalta työnantajan nimeämään vakuutuslaitokseen; itsenäisten ammatinharjoittajien osalta "Institut national d'assurances sociales pour travailleurs independants (INASTI) (itsenäisten ammatinharjoittajien kansallinen sosiaalivakuutuslaitos), Bryssel:

Tanska: "Sikringsstyrelse", (kansallinen sosiaaliturvatoimisto), Kööpenhamina;

Irlanti: "Department of Social Welfare, Records EEC Section", (sosiaalihuoltoministeriö, ETY-osasto), Dublin 1;

Italia: yleensä "Istituto nazionale per l'assicurazione contro gli infortuni sul lavoro" -nimisen laitoksen (INAIL) (kansallinen työtapaturmavakuutuslaitos) alaiselle toimivaltaiselle paikallistoimistolle ja merimiesten osalta toimivaltaiselle merikassalle "Cassa marittima";

Luxemburg: "Accosiation d'assurance contre les accidents" (tapaturmavakuutuksen yhdistys);

Portugal: "Caixa Nacional de Seguros de Doencas Profissionais", (kansallinen ammattitautikassa), Lissabon;

Muut jäsenvaltiot: toimivaltaiselle sairausvakuutuslaitokselle.

Jos työntekijä on Ranskan sosiaaliturvajärjestelmän alainen, on se kassa, jossa hän on vakuutettu, toimivaltainen sairausvakuutuskassa ratkaisemaan kysymyksen oikeudesta etuuteen, vaikka kassa ei ehkä ole se, joka on ilmoitettu lomakkeessa E 101. Tarvittaessa lomakkeet E 111 ja E 123 pyydetään työntekijän vakituisen asuinpaikan kassalta.

VIITTEET

(1) Sen jäsenvaltion tunnus, jonka lainsäädännön alainen työntekijä on: B = Belgia; DK = Tanska; D = Saksa; GR = Kreikka; E = Espanja; F = Ranska; IRL = Irlanti; I = Italia; L = Luxemburg; NL = Alankomaat; P = Portugali; GB = Yhdistynyt kuningaskunta.

(1a) Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan molemmat sukunimet.
Portugalin kansalaisten osalta ilmoitetaan kaikki nimet (etunimet, sukunimi, tyttönimi) siinä järjestyksessä kuin ne ovat virkatodistuksessa, henkilöllisyystodistuksessa tai passissa.

(1b) Espanjan kansalaisten osalta ilmoitetaan kansallisessa henkilöllisyystodistuksessa (D.N.I) mahdollisesti oleva numero, vaikka henkilöllisyystodistus ei olisi enää voimassa. Jos numeroa ei ole, ilmoitetaan "ei ole".

(2) Lähiosoite, postinumero, kaupunki tai kunta, maa.

(2a) Täytetään tarvittaessa.